בס"ד

"הדף היומי לתולדותנו"

יום ב', ח' באב תשס"ד (26 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

זכות וכבוד

'כי זוהי שרשרת הדורות שלא תנתק בעזרת השם!' [תגובת אחד המשתתפים ב'שרשרת' של אתמול]

הרבה יש מה לומר על האירוע של אתמול.
זכות וכבוד לעם ישראל היו – זכות לחיות בדור שיכול לא רק לבכות על ביתו הנחרב, אלא גם לקום ולעשות משהו. כבוד להיות חוליה אחת בשרשרת גם של מקום וגם של זמן – שרשרת של מקום של אתמול, שרשרת של דורי הדורות של יהודים שהתפללו ונכספו לימים אלה של גלות מסתיימת וגאולה רוקמת עור וגידים.
כן, הרבה יש מה לומר על האירוע של אתמול, ולא נאמר אותו.
נתייחס לא ל**ציר המקום** (שרשרת שמחברת שני איברים של גוף אחד) אלא ל**ציר הזמן** ול**ציר הערכים**.
ה'שרשרת' היתה חוויה של עם ושל ארץ, אך אומר החכם מכל אדם, **"...והחוט המשולש לא במהרה יינתק."** [קהלת ד' 12]. ועם וארץ – זה לא הכל. בתור יהודי – וגם בתור מדען – אני מחפש את השלמות שבעולם – עולם שבורא העולם נותן לנו מחדש כל יום. לעולם בכלל, ולעם ישראל בפרט יש הרבה עבודה לעשות כדי להגיע לשלמות זו: במישור הארץ, במישור העם, במישור התורה והערכים הנצחיים שלה.
היום, לאחר כ- 200 שנות השכלה ואמנציפציה, יש ריחוק בין עם ישראל לבין ערכי הנצח שהנחו אותנו למשך כל הדורות. יש ריחוק בין העם לבין הירושה שלו – בכל המובנים של המילה. במיוחד בימים אלה, לקראת מחר, יום שיא אבל העם על ביתו הנחרב, עלינו לחפש דרכים להקטין את הריחוק הזה ולסוגרו במידת האפשר. כי **אינני** מאמין שעם ישראל התרחק משורשיו הערכיים כיוון שהוא אינו מאמין בהם.
נראה לי יותר כי ה"בריחה" נובעת מהרגשה בעיני רבים כי עולם התורה אינו נותן את התשובות הדרושות לקיום חיי יום-יום תקינים – חיים שבהם איש מפרגן לרעהו; חיים שבהם איש מקשיב לאשתו, לאחיו, לשכנו; חיים שבהם כל אדם מבין שיש לו תפקידים למלא אותם ומחפש את הדרך הנאותה ביותר לעשות זאת, תוך כדי שהוא גם עוזר לאחרים להגשים את עצמם ועוד ועוד...
לעניות דעתי, הסתכלות זו אינה נכונה. בחיפוש לשלמות, אנחנו נפגשים באי-שלמות – בעצמנו, בזולת, בעם, בעולם. כל אחד מאיתנו חסר לו משהו, אך כפי שלמדים אנו מענייני הלשון, אנו נוטים לראות את החסר בזולת ואת המושלם בעצמנו. גם הסתכלות זו היא אינה נכונה.
אתמול ראינו חיבור – חיבור אמנם חלקי, חיבור על אידיאל מסויים, חיבור עם חלק מהעם. לא חיבור מושלם עדיין. אך, כפי שאמר ניל ארמסטרונג שלשום בנחיתתו על פני הירח, ב-ו' באב לפני 35 שנה, "**זהו צעד קטן לאדם, צעד ענק לאנושות.**"
בריחה וחיבור – שתי מלים עם שורש בעל אותן אותיות: ח,ב,ר. הסדר תלוי בנו.
ונסיים כפי שהתחלנו, בהתייחס לציר הזמן:
"כי זוהי שרשרת הדורות שלא תנתק בעזרת השם!"
"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל